

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗΣ

κέντρα
διά βίου
μάθησης

Σύγχρονες τραπεζικές συναλλαγές

ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΥΛΙΚΟ ΓΙΑ ΤΑ ΚΕΝΤΡΑ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗΣ

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

Συγγραφέας
Σπυρίδων Δ. Κοττώρης

Υπεύθυνος διαμόρφωσης επιστημονικών προδιαγραφών του εκπαιδευτικού υλικού
Σπύρος Λιούκας

ΥΠΕΥΘΥΝΟΙ ΑΠΟ ΤΟ ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΑΝΟΙΚΤΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ

Επιστημονικός Υπεύθυνος για τις εκπαιδευτικές προδιαγραφές του υλικού
Αλέξης Κόκκος

Αναπληρωτής Επιστημονικός Υπεύθυνος
Μάνος Παυλάκης

Επιμέλεια Κειμένων
Έφη Κωσταρά

Το παρόν δημιουργήθηκε στο πλαίσιο του υποέργου 8 με τίτλο «Συγγραφή και αξιολόγηση και αξιοποίηση υφιστάμενων εκπαιδευτικών υλικών προγραμμάτων εθνικής και τοπικής εμβέλειας» των πράξεων «Κέντρα Δια Βίου Μάθησης-Προγράμματα Εθνικής Εμβέλειας & Προγράμματα Τοπικής Εμβέλειας ΑΠ7» και «Κέντρα Δια Βίου Μάθησης-Προγράμματα Εθνικής Εμβέλειας & Προγράμματα Τοπικής Εμβέλειας ΑΠ8» οι οποίες έχουν ενταχθεί στο Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση» (ΕΠΕΔΒΜ) του ΕΣΠΑ (2007-2013), Άξονας Προτεραιότητας 7: «Ενίσχυση της Δια Βίου Εκπαίδευσης Ενηλίκων στις 8 Περιφέρειες Σύγκλισης» με κωδικό MIS 375686 και Άξονας Προτεραιότητας 8: «Ενίσχυση της δια βίου εκπαίδευσης ενηλίκων στις 3 Περιφέρειες σταδιακής εξόδου» με κωδικό MIS 375687 και οι οποίες συγχρηματοδοτούνται από την Ευρωπαϊκή Ένωση (Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο - ΕΚΤ) και από εθνικούς πόρους, μέσω του Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων (ΠΔΕ) του Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων.

Περιεχόμενα

Σκοπός ενότητας.....	3
Προσδοκώμενα Αποτελέσματα.....	3
Λέξεις – Κλειδιά.....	3
Εισαγωγικές παρατηρήσεις.....	4
1 Τραπεζικοί Λογαριασμοί και Χρηματικά Διαθέσιμα	5
1.1 Όροι τήρησης τραπεζικών λογαριασμών	5
1.2 Δικαιολογητικά που απαιτούνται για άνοιγμα λογαριασμού	6
1.3 Σύστημα Τειρεσίας	9
1.4 Είδη Τραπεζικών Λογαριασμών	9
1.4.1 Λογαριασμοί ταμιευτηρίου και τρεχούμενοι λογαριασμοί.....	9
1.4.2 Λογαριασμοί όψεως	11
1.5 Η επιταγή	13
1.6 Η Συναλλαγματική.....	14
1.7 Προθεσμιακές καταθέσεις.....	14
1.8 Επενδυτικά Προϊόντα	15
1.8.1 Ομόλογα Ελληνικού Δημοσίου.....	16
1.8.2 Έντοκα Γραμμάτια Ελληνικού Δημοσίου για Επιχειρήσεις.....	16
1.8.3 Ομόλογα Διαφόρων Εκδοτών	16
2 Εταιρικές κάρτες για επιχειρήσεις και εμπόρους.....	18
2.1 Πιστωτικές κάρτες	18
2.2 Χρεωστικές κάρτες για επιχειρήσεις και εμπόρους.....	19
2.3 Εταιρικές προπληρωμένες κάρτες	20
2.4 Ρυθμίσεις δανείων και καρτών.....	20
3 Χρηματοδοτικές λύσεις για επιχειρήσεις και εμπόρους	22
3.1 Κεφάλαιο Κίνησης.....	22
3.2 Μακροπρόθεσμα δάνεια για κάλυψη επενδυτικών δαπανών	23
3.3 Μακροπρόθεσμα δάνεια για κάλυψη επενδυτικών σχεδίων που έχουν ενταχθεί σε Αναπτυξιακά Προγράμματα.....	23
3.4 Μακροπρόθεσμα δάνεια για την κάλυψη επενδυτικών δαπανών με συγχρηματοδότηση από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης (ΕΤΠΑ) και εθνικούς πόρους.....	25

3.5	Πράσινα προϊόντα χρηματοδότησης σε ΜΜΕ.....	26
4	Τραπεζικές υπηρεσίες για επιχειρήσεις και εμπόρους	28
4.1	Υπηρεσίες Εμβασμάτων.....	28
4.2	Υπηρεσία Εισαγωγών – Εξαγωγών.....	28
4.3	Υπηρεσία Factoring	29
4.4	Υπηρεσία Leasing	31
4.5	Έκδοση Εγγυητικών Επιστολών.....	32
5	Ηλεκτρονική Τραπεζική για επιχειρήσεις και εμπόρους	33
5.1	Διαχείριση χαρτοφυλακίου-χρηματικών διαθεσίμων	33
5.2	Πληρωμές επιχειρήσεων	34
5.3	Ασφάλεια συναλλαγών.....	36
6	Ασφαλιστικά προϊόντα και υπηρεσίες για επιχειρήσεις και εμπόρους	38
6.1	Ασφάλιση επαγγελματικής στέγης.....	38
6.2	Αστική ευθύνη.....	38
	Σύνοψη.....	39
	Οδηγός για περαιτέρω μελέτη	40
	Βιβλιογραφία.....	41
	Σχόλια για τις δραστηριότητες	43

Σκοπός ενότητας

Σκοπός αυτής της ενότητας είναι η ανάδειξη γνώσεων και η ανάπτυξη δεξιοτήτων ώστε ο εκπαιδευόμενος να αξιοποιεί τις σύγχρονες τραπεζικές συναλλαγές προς όφελος της επιχείρησής του. Τα εργαλεία που θα αναπτυχθούν στοχεύουν στο να επιτρέψουν στον ελεύθερο επαγγελματία, στον ιδιοκτήτη ατομικής επιχείρησης ή σε μια επιχείρηση που αποτελεί νομικό πρόσωπο να κάνουν κατάλληλες επιλογές ώστε να βελτιώσουν την καθημερινή λειτουργία της επιχείρησής τους. Τα πεδία που θα αναλυθούν αποσκοπούν στο να δώσουν τη δυνατότητα στους εκπαιδευόμενους να αντιληφθούν πώς μπορούν να δώσουν λύσεις στο φόρτο εργασίας που συνεπάγεται η διεκπεραίωση και παρακολούθηση συναλλαγών, αλλά και να αναγνωρίσουν ευκαιρίες για τη στήριξη της επιχειρηματικής δράσης τους.

Προσδοκώμενα Αποτελέσματα

Ολοκληρώνοντας τη μελέτη της ενότητας αυτής, οι εκπαιδευόμενοι θα είναι σε θέση να:

- αναγνωρίζουν βασικά τραπεζικά προϊόντα και να αξιοποιούν τις τραπεζικές υπηρεσίες προς όφελος της επιχείρησής τους,
- εκτιμούν τα οφέλη και το κόστος των διαφόρων συναλλαγών,
- κατανοούν τις σύγχρονες τραπεζικές συναλλαγές και τις δυνατότητες που παρέχει η χρήση υπηρεσιών της ηλεκτρονικής τραπεζικής,
- διαχειρίζονται τα χρηματικά τους διαθέσιμα προς όφελος της επιχειρηματικής δράσης τους,
- επιλέγουν χρηματοδοτικές λύσεις για την υλοποίηση των επιχειρηματικών τους σχεδίων.

Λέξεις – Κλειδιά

- Τραπεζικοί λογαριασμοί
- Λογαριασμοί όψεως

- Προθεσμιακές καταθέσεις
- Χρηματοδοτικές λύσεις
- Ηλεκτρονική τραπεζική
- Επενδυτικά προϊόντα
- Εισαγωγές – Εξαγωγές
- Ασφαλιστικά προϊόντα

Εισαγωγικές παρατηρήσεις

Η επιτυχία ενός επιχειρηματικού εγχειρήματος εξαρτάται από πολλούς παράγοντες και συχνά λέγεται ότι δεν υπάρχει «συνταγή επιτυχίας». Ένα από τα πρώτα βήματα στην έναρξη μιας επιχείρησης είναι η εύρεση συνεργατών και ένας τραπεζικός οργανισμός μπορεί να αποτελέσει πολύτιμο συνεργάτη για μια επιχείρηση. Ο επιχειρηματίας θα πρέπει να αξιολογεί τα προϊόντα που διαθέτει μια τράπεζα, να υιοθετεί τις σύγχρονες τραπεζικές συναλλαγές για τη βελτίωση των εργασιών του και να αξιοποιεί επιλογές χρηματοδοτήσεων και επενδύσεων που του παρέχονται. Για τους παραπάνω λόγους το παρόν σύγγραμμα έχει χωριστεί σε έξι ενότητες. Στην πρώτη ενότητα αναπτύσσονται τα είδη των τραπεζικών λογαριασμών και επενδύσεων που παρέχει μια τράπεζα. Στη δεύτερη ενότητα περιέχονται πληροφορίες για τις πιστωτικές, χρεωστικές και προπληρωμένες κάρτες που παρέχουν οι τράπεζες και τον τρόπο χρήσης τους. Στην τρίτη ενότητα γίνεται ανάλυση των τρόπων χρηματοδότησης των επιχειρήσεων με κεφάλαια κίνησης και μακροπρόθεσμα δάνεια. Στην τέταρτη ενότητα αναπτύσσονται οι υπόλοιπες τραπεζικές υπηρεσίες όπως εισαγωγές-εξαγωγές, υπηρεσίες factoring, leasing και άλλες υπηρεσίες. Στην πέμπτη ενότητα αναφέρονται οι επιλογές που παρέχονται για τη χρήση της ηλεκτρονικής τραπεζικής και στην έκτη τα ασφαλιστικά προϊόντα που διαθέτουν οι τράπεζες.

1 Τραπεζικοί Λογαριασμοί και Χρηματικά Διαθέσιμα

Οι τραπεζικοί λογαριασμοί αποτελούν τα πιο χρήσιμα μέσα για τη διεκπεραίωση καθημερινών συναλλαγών του συναλλασσόμενου. Μέσω των διαφορετικών ειδών λογαριασμών εξυπηρετούνται από απλές ανάγκες όπως η διαφύλαξη των χρηματικών διαθεσίμων και η πληρωμή λογαριασμών, μέχρι πιο σύνθετες όπως η πραγματοποίηση εμβασμάτων, η χρήση υπερανάληψης, η έκδοση μπλοκ επιταγών κ.λπ. Σε κάθε περίπτωση, η πραγματοποίηση ακόμα και των πιο απλών συναλλαγών του επιχειρηματία είτε αυτές γίνονται με συνεργάτες του (προσωπικό, πελάτες ή προμηθευτές), είτε με το Δημόσιο (Εφορία, ΙΚΑ, πληρωμή τελών κ.λπ.) προϋποθέτουν τη συνεργασία με μια ή περισσότερες τράπεζες καθώς έτσι διασφαλίζεται η νομιμότητα των συναλλαγών.

Δραστηριότητα 1: Από τη μέχρι σήμερα εμπειρία σας, συζητήστε σε ομάδες και καταγράψτε σε ένα κείμενο 150 λέξεων ποιες είναι οι πιο συνηθισμένες συναλλαγές σας σε μια τράπεζα και ποιες από αυτές προϋποθέτουν την ύπαρξη τραπεζικού λογαριασμού για την επιχείρηση. Ποια οφέλη και ποια μειονεκτήματα εντοπίζετε σε αυτή τη διαδικασία; Αναφέρατε παραδείγματα.

1.1 Όροι τήρησης τραπεζικών λογαριασμών

Σύμφωνα με τον Κώδικα Τραπεζικής Δεοντολογίας που αποτελεί προϊόν διατραπεζικής συνεργασίας υπό την αιγίδα της Ένωσης Ελληνικών Τραπεζών, οι τράπεζες οφείλουν να έχουν πάντοτε άμεσα διαθέσιμο στους συναλλασσόμενους πληροφοριακό υλικό σχετικό με τους όρους που διέπουν τους κάθε είδους τραπεζικούς λογαριασμούς. Οι πληροφορίες αυτές βρίσκονται συνήθως σε πίνακες στα καταστήματα των τραπεζών και στις ιστοσελίδες τους.

Ειδικότερα, οι τράπεζες οφείλουν να παρέχουν πληροφόρηση σχετικά με τα εξής τουλάχιστον θέματα:

- α. τα δικαιολογητικά για το άνοιγμα του τραπεζικού λογαριασμού,
- β. το εκάστοτε ύψος του επιτοκίου ή των επιτοκίων, ανάλογα με τη διάρκεια, τη μορφή ή το ποσό της κατάθεσης,
- γ. τους τυχόν φόρους επί των τόκων,
- δ. το χρόνο έναρξης και λήξης της τοκοφορίας και διαθεσιμότητας των κατατιθέμενων ποσών (valeurs),

- ε. τη χρονική βάση υπολογισμού των τόκων (αριθμός ημερών έτους και μήνα),
- στ. τις ημερομηνίες λογισμού και απόδοσης των τόκων (με κεφαλαιοποίησή τους ή μη) και την αντίστοιχη ετήσια απόδοση,
- ζ. τις τυχόν προμήθειες ή άλλα έξοδα για την τήρηση και χρήση των λογαριασμών (έκδοση επιταγών, πάγιες εντολές, μεταφορές ποσών μεταξύ λογαριασμών κλπ),
- η. τους τυχόν πρόσθετους όρους (ελάχιστο αρχικό ποσό κατάθεσης, ελάχιστο υπόλοιπο υπό το οποίο δεν λογίζονται τόκοι, όρους πρόωρης απόδοσης των υπό προθεσμία καταθέσεων κ.ά.),
- θ. τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις των συναλλασσομένων, καθώς και τις τυχόν συνέπειες από την απώλεια των μέσων που παρέχει η τράπεζα για την κίνηση των λογαριασμών ή των παραστατικών της κίνησής τους (π.χ. βιβλιάριο καταθέσεων, μπλοκ επιταγών, κάρτα ανάληψης μετρητών κ.λπ.),
- ι. τις προϋποθέσεις για τυχόν ειδική διαπραγμάτευση προκειμένου να διαφοροποιηθούν τα ανωτέρω στοιχεία.

Δραστηριότητα 2: Ετοιμάζετε να ανοίξετε ένα νέο τραπεζικό λογαριασμό για την εξυπηρέτηση των καθημερινών συναλλαγών της επιχείρησής σας.

α) Αναφέρατε τις σπουδαιότερες πληροφορίες που πρέπει να γνωρίζετε για το συγκεκριμένο λογαριασμό.

β) Ανατρέξτε στην αντίστοιχη ιστοσελίδα του τραπεζικού ιδρύματος που θα θέλατε να συνεργαστείτε προς εύρεση των όρων και των δυνατοτήτων που σας δίνει αυτός ο λογαριασμός.

Αναπτύξτε την απάντησή σας σε 250 λέξεις.

1.2 Δικαιολογητικά που απαιτούνται για άνοιγμα λογαριασμού

Τα στοιχεία που απαιτούνται από το νόμο 3691/2008 και την απόφαση της Επιτροπής Τραπεζικών και Πιστωτικών Θεμάτων (ΕΤΠΘ) 281/5/17.3.2009 της Τράπεζας της Ελλάδος, όπως ισχύουν

Έγγραφα που μπορούν να πιστοποιήσουν τα στοιχεία αυτά (ανάλογα με την περίπτωση)	
<p>(1) Ονοματεπώνυμο και πατρώνυμο</p> <p>(2) Αριθμός δελτίου ταυτότητας ή διαβατηρίου</p> <p>(3) Εκδούσα αρχή</p> <p>(4) Ημερομηνία και τόπος γέννησης</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Δελτίο Αστυνομικής Ταυτότητας • Διαβατήριο σε ισχύ • Ταυτότητα υπηρετούντων στα Σώματα Ασφαλείας και στις Ένοπλες Δυνάμεις
<p>(5) Εισοδήματα πελάτη</p> <p>(6) Αριθμός Φορολογικού Μητρώου (ΑΦΜ)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Εκκαθαριστικό σημείωμα φορολογίας εισοδήματος (για φυσικά πρόσωπα) • Δήλωση φορολογίας εισοδήματος, συμπεριλαμβανομένης της επιβεβαίωσης υποβολής της και του σημειώματος πληρωμής φόρου (για νομικά πρόσωπα και επιτηδευματίες) • Βεβαίωση περί μη υποχρέωσης υποβολής φορολογικής δήλωσης (εφόσον δεν υπάρχει ένα από τα δύο ανωτέρω έγγραφα)
<p>(7) Παρούσα διεύθυνση κατοικίας</p> <p>(8) Τηλέφωνο επικοινωνίας</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Πρόσφατος λογαριασμός Οργανισμού Κοινής Ωφελείας

	<ul style="list-style-type: none"> • Μισθωτήριο συμβόλαιο κατοικίας ή επαγγελματικής στέγης που έχει κατατεθεί σε Δημόσια Οικονομική Υπηρεσία (ΔΟΥ)
(9) Ασκούμενο επάγγελμα και παρούσα επαγγελματική διεύθυνση	<ul style="list-style-type: none"> • Ισχύουσα άδεια παραμονής αλλοδαπού • Βεβαίωση του εργοδότη • Αντίγραφο τελευταίας μισθοδοσίας • Δήλωση έναρξης επιτηδεύματος • Επαγγελματική ταυτότητα • Παραστατικό Φορέα Κοινωνικής Ασφάλισης
(10) Υπόδειγμα υπογραφής πελάτη -----	

Τα έγγραφα αυτά πρέπει να επιδεικνύονται πρωτότυπα, οι δε τράπεζες είναι υποχρεωμένες να ζητούν την επικαιροποίησή τους ανά τακτά χρονικά διαστήματα και να τηρούν αντίγραφά τους. Ανάλογα με το είδος και το ύψος της συναλλαγής, τα στοιχεία που θα ζητηθούν από την τράπεζα μπορεί να διαφέρουν. Κατά συνέπεια, είναι πιθανόν να ζητηθούν συμπληρωματικά στοιχεία και πληροφορίες, όπως:

- δηλώσεις ΦΠΑ, τιμολόγια, φορτωτικές, τίτλοι ιδιοκτησίας, μισθωτήρια ή πωλητήρια συμβόλαια,
- πληροφορίες σχετικά με το σκοπό και τη φύση της επιχειρηματικής σχέσης με την τράπεζα,
- πληροφορίες σχετικά με το οικονομικό και συναλλακτικό προφίλ του πελάτη, ή/και άλλα έγγραφα.

Όταν ο πελάτης ενεργεί για λογαριασμό άλλου, εκτός από την απόδειξη των στοιχείων της δικής του ταυτότητας, οφείλει να αποδείξει και τα στοιχεία του τρίτου, φυσικού ή νομικού προσώπου, για λογαριασμό του οποίου ενεργεί. Οι τράπεζες υποχρεώνονται, βάσει της ισχύουσας νομοθεσίας, να απαιτούν και αυτά τα στοιχεία και να εξακριβώνουν τη γνησιότητά τους.

1.3 Σύστημα Τειρεσίας

Η Τειρεσίας συλλέγει πληροφορίες από τις τράπεζες, τα δικαστήρια, τα υποθηκοφυλακεία, τα κτηματολόγια, τις φορολογικές αρχές και το Υπουργείο Προστασίας του Πολίτη, αρχειοθετώντας τις σε πέντε συστήματα: ΣΑΥ (Σύστημα Αθέτησης Υποχρεώσεων), ΣΣΧ (Σύστημα Συγκέντρωσης Χορηγήσεων), ΣΥΠ (Σύστημα Υποθηκών Προσημειώσεων), Σύστημα Ταυτοτήτων (κλαπέισες & απολεσθείσες ταυτότητες) και ΣΚΣΕ (Σύστημα Καταγγελλθεισών Συμβάσεων Επιχειρήσεων που δέχτηκαν πιστωτικές κάρτες). Οι προσφερόμενες υπηρεσίες υποστηρίζουν την εξυγίανση των συναλλαγών, το θεσμό της τραπεζικής πίστης και την πρόληψη της απάτης. Ταυτόχρονα, η ΤΕΙΡΕΣΙΑΣ παρέχει υπηρεσίες προστιθέμενης αξίας, όπως η βαθμολόγηση των πιστωτικών κινδύνων (credit scoring), με στόχο την αξιοποίηση των πληροφοριών για την ακριβέστερη εκτίμηση των πιστωτικών κινδύνων από τις τράπεζες.

1.4 Είδη Τραπεζικών Λογαριασμών

Ανάλογα με την ιδιότητα του συναλλασσόμενου, αν είναι δηλαδή φυσικό πρόσωπο, ελεύθερος επαγγελματίας ή ιδιοκτήτης ατομικής επιχείρησης και ανάλογα με τις δραστηριότητές του, υπάρχουν τα αντίστοιχα προϊόντα τραπεζικών λογαριασμών για την εξυπηρέτησή του. Παρακάτω αναλύονται τα βασικά είδη αυτών των λογαριασμών.

1.4.1 Λογαριασμοί ταμιευτηρίου και τρεχούμενοι λογαριασμοί

Οι λογαριασμοί **καταθέσεων ταμιευτηρίου** αποτελούν παραδοσιακή μορφή αποταμιευτικού καταθετικού λογαριασμού με βασικό χαρακτηριστικό τη δυνατότητα καταθέσεων και αναλήψεων οποιαδήποτε στιγμή και σε πρώτη ζήτηση εκ μέρους του δικαιούχου ή δικαιούχων. Δεν παρέχεται η δυνατότητα υπερανάληψης (overdraft) και καρνέ επιταγών στους λογαριασμούς ταμιευτηρίου. Οι τράπεζες μπορούν να διαμορφώνουν ποικίλα προϊόντα ταμιευτηριακής μορφής με διάφορες προϊοντικές ονομασίες όπως ταμιευτήρια για τα παιδιά ως κουμπάρας, ταμιευτήρια μισθοδοσίας και άλλα. Επίσης, τα ταμιευτήρια μπορούν να συνδέονται με μια σειρά παροχών ή διευκολύνσεων όπως για παράδειγμα τις πάγιες εντολές εξόφλησης λογαριασμών ή άλλων υποχρεώσεων.

Οι **τρεχούμενοι λογαριασμοί καταθέσεων** μοιάζουν με τους λογαριασμούς ταμειυτηρίου με τη διαφορά ότι παρέχουν επιπλέον τις δυνατότητες της υπερανάληψης και του καρνέ επιταγών. Έχουν κατεξοχήν διαχειριστικό χαρακτήρα (για συγκέντρωση εσόδων, διενέργεια πληρωμών κ.λπ.) και μπορούν να πλαισιωθούν με διάφορες συναλλακτικές διευκολύνσεις (πάγιες εντολές, internet-mobile banking κλπ.). Απευθύνονται κυρίως σε ελεύθερους επαγγελματίες ή ατομικές επιχειρήσεις.

Στη συνέχεια είναι χρήσιμο να παρατεθούν κάποιες ορολογίες που αναφέρονται πολύ συχνά στις συναλλαγές αλλά πολλές φορές δεν είναι κατανοητές για τον πελάτη της τράπεζας.

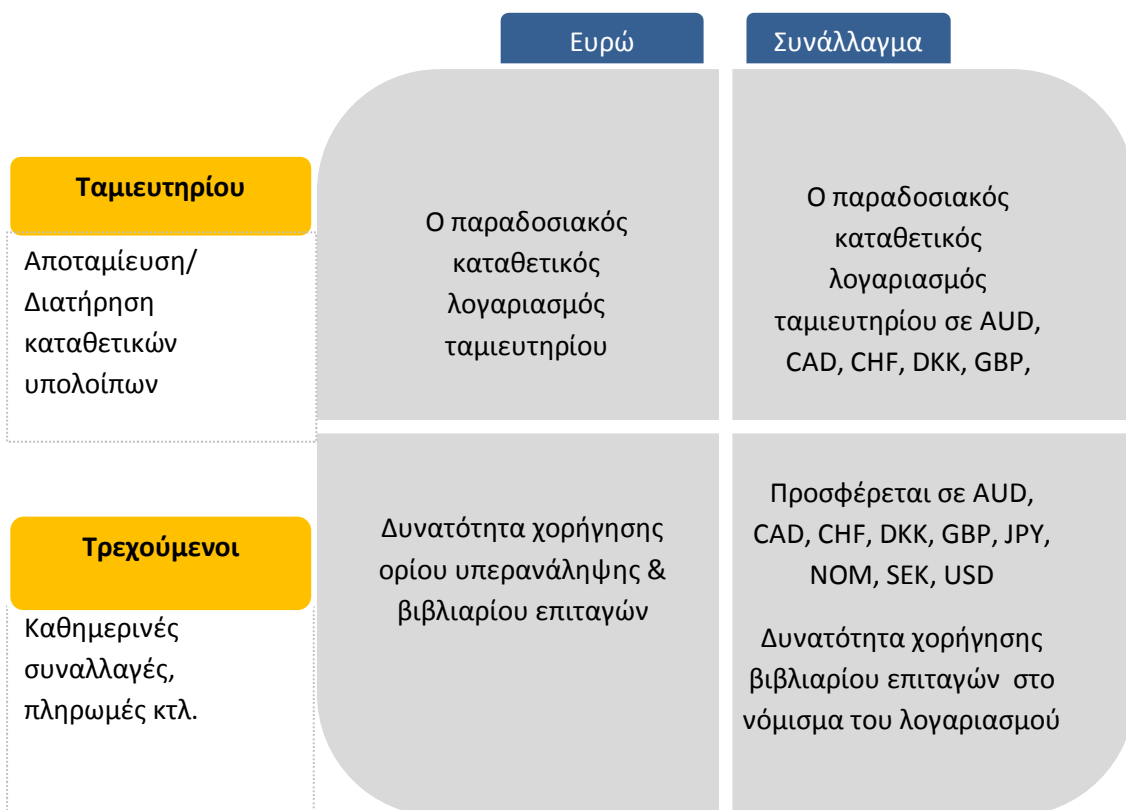
Valeur είναι αξία ή ημερομηνία αξίας. Η ημερομηνία από την οποία και μετά είναι έντοκο ή/και διαθέσιμο το ποσό που κατατέθηκε σε ένα λογαριασμό. Στις αναλήψεις, η valeur προσδιορίζει την ημερομηνία από την οποία το αναληφθέν ποσό θεωρείται ότι αφαιρέθηκε από το υπόλοιπο του λογαριασμού.

Υπερανάληψη είναι η παροχή πίστωσης μέχρι ένα καθορισμένο όριο που συνομολογείται μεταξύ τράπεζας και πελάτη και προσαρτάται σε τρεχούμενο λογαριασμό καταθέσεων ή λογαριασμό καταθέσεων όψεως, συνιστώντας χρηματοδότηση καταναλωτικής πίστης ή κεφαλαίου κίνησης, αντίστοιχα.

Ο **IBAN** (International Bank Account Number) είναι ένας τραπεζικός λογαριασμός δομημένος σύμφωνα με τις προδιαγραφές που έχει θέσει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή Τραπεζικών Προτύπων. Κάθε τραπεζικός λογαριασμός μπορεί να μετατραπεί σε λογαριασμό IBAN από την τράπεζα στην οποία τηρείται.

Σκοπός του IBAN είναι να διευκολύνει την αυτόματη επεξεργασία των διασυνοριακών μεταφορών κεφαλαίων. Με τη χρήση του IBAN διασφαλίζεται η σωστή μετάδοση του Αριθμού Λογαριασμού και περιορίζεται η χειρογραφική επέμβαση κατά την πίστωσή του.

1. Ο IBAN γνωστοποιείται στον Δικαιούχο από την τράπεζά του.
2. Ο Δικαιούχος διαβιβάζει τον IBAN του στον εντολέα.
3. Ο Εντολέας υποβάλλει μία διασυνοριακή εντολή μεταφοράς κεφαλαίου που περιέχει τον IBAN του δικαιούχου.
4. Ο IBAN του Δικαιούχου ελέγχεται ως προς την ορθότητά του από την τράπεζα του εντολέα και στη συνέχεια η εντολή προωθείται στην τράπεζα του δικαιούχου, η οποία την παραλαμβάνει και με βάση τον IBAN πιστώνει το λογαριασμό του δικαιούχου.

Σχήμα 1. Παρουσίαση βασικών λογαριασμών για φυσικά πρόσωπα ή ελεύθερους επαγγελματίες.

Δραστηριότητα 3: Εργαζόμενοι σε ομάδες συζητήστε σε ποιες περιπτώσεις θα ήταν χρήσιμοι οι παραπάνω λογαριασμοί ανάλογα με την επαγγελματική δραστηριότητα του δικαιούχου ενός λογαριασμού. Ποια πλεονεκτήματα ή οφέλη βλέπετε σε κάθε περίπτωση;. Αιτιολογήστε την απάντησή σας σε 250 λέξεις.

1.4.2 Λογαριασμοί όψεως

Ο συνηθέστερος τραπεζικός λογαριασμός που ανοίγει μια επιχείρηση, ένας ελεύθερος επαγγελματίας ή έμπορος είναι ο Λογαριασμός Όψεως. Οι Λογαριασμοί Όψεως είναι σχεδιασμένοι για νομικά πρόσωπα με δραστηριότητα εντός και εκτός Ελλάδας και μπορούν να είναι λογαριασμοί σε ευρώ ή στα πιο συνηθισμένα ξένα νομίσματα όπως:

- CHF - Δολλάριο Αυστραλίας
- CAD - Δολλάριο Καναδά
- CHF – Φράγκο Ελβετίας
- DKK – Κορώνα Δανίας

- GBP – Λίρα Αγγλίας
- JPY – Γιέν Ιαπωνίας
- NOK – Κορώνα Νορβηγίας
- SEK – Κορώνα Σουηδίας
- USD – Δολλάριο ΗΠΑ

Ο Λογαριασμός όψεως εξυπηρετεί επαγγελματικές συναλλαγές, οι συνηθέστερες εκ των οποίων περιγράφονται παρακάτω:

Είσπραξη απαιτήσεων με πολλούς τρόπους όπως:

- Στα καταστήματα της Τράπεζας που συνεργάζεται ο δικαιούχος
- Online μέσω ηλεκτρονικής τραπεζικής
- Τηλεφωνικά μέσω phone banking

Καταθέσεις και αναλήψεις μετρητών

- Σε καταστήματα της Τράπεζας που συνεργάζεται ο δικαιούχος
- Σε ATM – με τη χρεωστική κάρτα του δικαιούχου του λογαριασμού
- Σε μηχανήματα easypay (μόνο καταθέσεις) – με τον αριθμό λογαριασμού

Εμβάσματα

- Στην Ελλάδα
- Στο εξωτερικό

Μεταφορά χρημάτων

- Εφάπαξ ή μέσω πάγιας εντολής
- Σε άλλο λογαριασμό του δικαιούχου
- Σε λογαριασμούς τρίτων

Εξόφληση λογαριασμών εφάπαξ ή αυτόματα μέσω πάγιας εντολής

- ΔΕΚΟ (ΔΕΗ, ΕΥΔΑΠ, ΟΤΕ κ.λπ.)
- Κινητής τηλεφωνίας
- Συνδρομητικής τηλεόρασης
- Εξόφληση πιστωτικών καρτών κ.ά.

Έκτακτες τραπεζικές ανάγκες

- Έκδοση και εξόφληση επιταγών
- Έκδοση καρνέ επιταγών
- Εξόφληση ιδιωτικών επιταγών

Δραστηριότητα 4: Λαμβάνοντας υπόψη την επιχείρησή σας ή μια επιχείρηση που γνωρίζετε καλά καταγράψτε σε 150 λέξεις πρακτικά παραδείγματα καθημερινών συναλλαγών με τη χρήση ενός λογαριασμού όψεως. Προτείνετε τρόπους από την εμπειρία σας με τους οποίους κάποιες εργασίες θα μπορούσαν να γίνουν πιο αποτελεσματικά και σε λιγότερο χρόνο.

1.5 Η επιταγή

Η επιταγή είναι αξιόγραφο που συντάσσεται σύμφωνα με τον τύπο που ορίζει ο νόμος, με το οποίο ένα πρόσωπο (εκδότης) που έχει καταθέσει σε μια τράπεζα δίνει εντολή στην τράπεζα (πληρωτή) να πληρώσει για λογαριασμό του (από τις καταθέσεις στον λογαριασμό όψεως) το χρηματικό ποσό που αναγράφεται στην επιταγή στο νόμιμο κομιστή του εγγράφου (Σερελέα Γ., 1993).

Τα τυπικά στοιχεία μιας επιταγής είναι:

1. Χρονολογία έκδοσης
2. Απλή και καθαρή εντολή πληρωμής ενός ποσού
3. Το όνομα του πληρωτή
4. Ο τόπος πληρωμής
5. Η ονομασία «Επιταγή»

6. Η χειρόγραφη υπογραφή του εκδότη. (Αν ο εκδότης είναι επιχείρηση, μαζί με την υπογραφή του νόμιμου εκπροσώπου του πρέπει να υπάρχει και η σφραγίδα της εταιρείας.)

Αν λείπει κάποιο από τα παραπάνω στοιχεία η επιταγή δε γίνεται δεκτή και πρέπει να επιστραφεί στον εκδότη της.

Ως ακάλυπτη χαρακτηρίζεται η επιταγή εκείνη που σύρεται εις βάρος λογαριασμού, όψεως ή τρεχούμενου, ο οποίος δεν έχει επαρκές υπόλοιπο για να καλύψει το ποσό της επιταγής.

Στην τραπεζική επιταγή εκδότης είναι μια τράπεζα και την υπογράφει ο διευθυντής ή προϊστάμενος του καταστήματος στο οποίο εκδίδεται ή άλλος εντεταλμένος υπάλληλος. Τα χρήματα κατατίθενται στο ταμείο από τον πελάτη σε μετρητά και η τραπεζική επιταγή εκδίδεται στην επωνυμία ενός Δημόσιου Οργανισμού στον οποίο ο πελάτης θέλει να την δώσει για να πληρώσει κάποια οφειλή του. Η τραπεζική επιταγή μπορεί να εκδοθεί από μεταφορά κεφαλαίου από λογαριασμό που τηρεί ο πελάτης στο όνομά του ή στο όνομα τρίτου.

1.6 Η Συναλλαγματική

Η συναλλαγματική είναι ένα μέσο πίστωσης. Στο παρελθόν χρησιμοποιείτο για την αγορά αγαθών με πίστωση (δόσεις). Με τη συναλλαγματική, ο πληρωτής υποχρεώνεται με την υπογραφή του να πληρώσει ορισμένο ποσό σε συγκεκριμένη ημερομηνία και σε συγκεκριμένο τόπο υπέρ του λήπτη, δηλαδή του δικαιούχου της συναλλαγματικής. Η συναλλαγματική μπορεί να μεταβιβαστεί με οπισθογράφιση. Σε μια συναλλαγματική υπάρχουν τρία μέρη.

- Ο Εκδότης
- Ο Πληρωτής
- Ο Λήπτης

1.7 Προθεσμιακές καταθέσεις

Οι τραπεζικοί οργανισμοί προσφέρουν μια σειρά από προθεσμιακές καταθέσεις που εξασφαλίζουν υψηλές αποδόσεις στα ρευστά διαθέσιμα μιας επιχείρησης. Έχουν διάρκεια από μια ημέρα έως 1 έτος και διατίθενται σε ευρώ ή σε ξένο νόμισμα.

Τα βασικότερα χαρακτηριστικά και πλεονεκτήματα μιας προθεσμιακής κατάθεσης είναι:

- Αποδοτική διαχείριση των ρευστών διαθεσίμων της επιχείρησης,
- Δυνατότητα τοποθέτησης κεφαλαίων σε ευρώ και τα κυριότερα ξένα νομίσματα,
- Επιλογή διάρκειας προθεσμιακής κατάθεσης από 1 ημέρα μέχρι 1 έτος ανάλογα με το ποσό.
- Το επιτόκιο βασίζεται στα τρέχοντα επιτόκια της αγοράς, εξαρτάται από το νόμισμα, τη διάρκεια και το ποσό της κατάθεσης και ορίζεται κατά την έναρξη της κατάθεσης με εφάπαξ εκτοκισμό στη λήξη.
- Δυνατότητα προεξόφλησης εάν ο επιχειρηματίας χρειαστεί νωρίτερα το κεφάλαιο που έχει τοποθετήσει στην προθεσμιακή κατάθεση, σύμφωνα με την ισχύουσα πολιτική της Τράπεζας.

Οι προθεσμιακές καταθέσεις στην πράξη

Η επιλογή της κατάλληλης προθεσμιακής κατάθεσης εξαρτάται από πολλούς παράγοντες όπως το υψηλό επιτόκιο, η χρονική περίοδος δέσμευσης του κεφαλαίου καθώς και οι όροι χρήσης του λογαριασμού. Ο υπολογισμός του τόκου πολλές φορές γίνεται λανθασμένα από τον πελάτη και αυτό οφείλεται στο γεγονός ότι το επιτόκιο το οποίο ονομάζεται 'ετήσιο επιτόκιο' αφορά χρονική διάρκεια ενός έτους ανεξάρτητα από τη διάρκεια της προθεσμιακής.

Για παράδειγμα για τη δέσμευση 10.000 € σε προθεσμιακή κατάθεση για χρονικό διάστημα 3 μηνών η τράπεζα μας ενημερώνει ότι το ετήσιο επιτόκιο είναι 3%. Ο τόκος θα υπολογιστεί ως εξής:

Τόκος (Interest)=Κεφάλαιο (Capital) * Επιτόκιο (Interest Rate) * Χρόνος (Time)=

=10.000*0,03*3/12=75 €

Δραστηριότητα 5: Με βάση τον παραπάνω τύπο, υπολογίστε τον τόκο της προθεσμιακής κατάθεσης για κεφάλαιο 5.000 € και για ετήσιο επιτόκιο 4%, αν η χρονική διάρκεια της προθεσμιακής είναι: α. 6 μήνες, β. 9 μήνες, γ. 1 έτος.

1.8 Επενδυτικά Προϊόντα

Εκτός από τους καταθετικούς λογαριασμούς, οι τράπεζες παρέχουν και μια σειρά επενδυτικών προϊόντων.

1.8.1 Ομόλογα Ελληνικού Δημοσίου

Οι τραπεζικοί οργανισμοί διαθέτουν κατά καιρούς Ομόλογα σταθερού επιτοκίου με εκδότη και εγγυητή το Ελληνικό Δημόσιο. Τα Ομόλογα αυτά αποκτώνται είτε από την πρωτογενή είτε από τη δευτερογενή αγορά.

Χαρακτηριστικά:

- Θετική ή αρνητική διακύμανση των τιμών των κρατικών ομολόγων σταθερού επιτοκίου, ανάλογα με την πτώση ή άνοδο των επιτοκίων αντίστοιχα.
- Το ελάχιστο ποσό επένδυσης εξαρτάται από τα χαρακτηριστικά του εκάστοτε τίτλου.
- Παρακράτηση φόρου ανάλογα με το ισχύον φορολογικό καθεστώς.

1.8.2 Έντοκα Γραμμάτια Ελληνικού Δημοσίου για Επιχειρήσεις

Οι Τράπεζες διαθέτουν σε επιχειρήσεις έντοκα γραμμάτια του Ελληνικού Δημοσίου με διάρκεια 3, 6 ή 12 μηνών. Η διάθεση των εντόκων γραμματίων Ελληνικού Δημοσίου εξαρτάται από τη διαθεσιμότητα τίτλων.

Χαρακτηριστικά:

- Διάρκεια εντόκων γραμματίων Ελληνικού Δημοσίου, 3, 6 ή 12 μήνες.
- Παρακράτηση φόρου ανάλογα με το ισχύον φορολογικό καθεστώς.

1.8.3 Ομόλογα Διαφόρων Εκδοτών

Στις Τράπεζες διατίθενται Ομόλογα διάφορων τύπων, απόδοσης και διάρκειας που εκδίδονται από Ξένα Κράτη, Υπερεθνικούς Οργανισμούς καθώς και Εταιρείες.

Υπάρχουν πολλές κατηγορίες ομολόγων που διαφοροποιούνται ανάλογα με τα χαρακτηριστικά τους:

- Ανάλογα με τον εκδότη μπορεί να είναι Κρατικά, Εταιρικά, Υπερεθνικά.
- Ανάλογα με το κουπόνι τους μπορεί να είναι σταθερού ή κυμαινόμενου επιτοκίου ή ακόμη και χωρίς κουπόνι (zero coupon).

- Ανάλογα με τη διάρκειά τους διακρίνονται σε Βραχυπρόθεσμα με διάρκεια έως δύο έτη, Μεσοπρόθεσμα με διάρκεια που κυμαίνεται από δύο έως δέκα έτη, και Μακροπρόθεσμα με διάρκεια μεγαλύτερη των δέκα ετών.
- Οι αποδόσεις τους, μεταξύ άλλων, εξαρτώνται από την πιστοληπτική ικανότητα του εκδότη.
- Λόγω της ποικιλομορφίας τους η δυνατότητα αγοράς τους γίνεται πάντα σε συνάρτηση με το επενδυτικό σας προφίλ, στα πλαίσια του MiFID*.

*Η Ευρωπαϊκή Οδηγία MiFID (Markets in Financial Instruments Directive) καθορίζει ένα νέο θεσμικό πλαίσιο λειτουργίας για την εναρμόνιση των αγορών χρηματοπιστωτικών μέσων στην Ευρώπη. Εφαρμόζεται στην ενιαία αγορά του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου, γνωστού ως "Ε.Ο.Χ." (European Economic Area, "ΕΕΑ"), δηλαδή στα 27 κράτη μέλη της Ε.Ε. και την Ισλανδία, τη Νορβηγία και το Λιχτενστάιν. Στο Ελληνικό δίκαιο η Οδηγία έχει ενσωματωθεί με το ν. 3606/2007 και τέθηκε σε ισχύ την 1η Νοεμβρίου 2007.

Δραστηριότητα 6: Συζητήστε σε ομάδες ή καταγράψτε ατομικά τα κυριότερα επενδυτικά προϊόντα που διαθέτουν οι Τράπεζες και ποιες είναι οι βασικές διαφορές τους. Ποια από αυτά θα ταίριαζαν στο δικό σας επενδυτικό προφίλ; Αναφέρατε παραδείγματα.

2 Εταιρικές κάρτες για επιχειρήσεις και εμπόρους

Οι εταιρικές κάρτες για φυσικά πρόσωπα, επιχειρήσεις και εμπόρους αποτελούν ακόμα ένα χρήσιμο προϊόν που παρέχουν οι τράπεζες. Οι πιστωτικές κάρτες εκδίδονται με ένα χρηματικό όριο συναλλαγών ανάλογα με την πιστοληπτική ικανότητα του πελάτη. Το όριο αυτό μπορεί να χρησιμοποιηθεί για αγορές ή να γίνει απευθείας ανάληψη των χρημάτων μέσω ενός μηχανήματος ΑΤΜ. Για το λόγο αυτό θεωρείται ως καταναλωτικό δάνειο και η χρήση της πιστωτικής κάρτας χρειάζεται σωστό προγραμματισμό. Κάρτες όπως η χρεωστική και η προπληρωμένη αποτελούν χρήσιμα τραπεζικά προϊόντα για τις καθημερινές συναλλαγές. Αναλυτικότερα, χαρακτηριστικά των καρτών που προαναφέρθηκαν περιγράφονται παρακάτω.

2.1 Πιστωτικές κάρτες

Οι πιστωτικές κάρτες είναι ουσιαστικά προϊόντα που παρέχουν ευκολία στις συναλλαγές του κατόχου τους. Με τις πιστωτικές κάρτες τύπου VISA ή MASTERCARD μπορούν να γίνουν συναλλαγές για αγορές με πίστωση ολόκληρου του ποσού της αγοράς ή με δόσεις. Επίσης, μπορεί να γίνει και ανάληψη μετρητών από σημεία που υπάρχουν ΑΤΜ's με το σήμα VISA μέχρι του χρηματικού ορίου της πίστωσης της κάρτας. Η τράπεζα που εκδίδει την πιστωτική κάρτα αποστέλλει στον κάτοχό της μηνιαίους λογαριασμούς. Σε περίπτωση που η πιστωτική κάρτα ανήκει σε φυσικό πρόσωπο μπορεί να πραγματοποιείται μια ελάχιστη καταβολή του χρέους ενώ το υπόλοιπο τοκίζεται για το χρονικό διάστημα μέχρι την αποπληρωμή του με το ισχύον επιτόκιο της κάρτας.

Η κάθε πιστωτική κάρτα έχει ένα πιστωτικό όριο που καθορίζεται από την πιστοληπτική ικανότητα του πελάτη. Υπάρχει ετήσια συνδρομή που επιβαρύνεται ο πελάτης και επιτόκιο αγορών και ανάληψης μετρητών το οποίο καθορίζει η κάθε τράπεζα με μια επιπρόσθετη χρέωση εισφοράς 0,60% του νόμου 128/75.

Οι πιστωτικές κάρτες διαθέτουν πλέον τεχνολογία Chip & PIN για πιο ασφαλείς συναλλαγές. Σε περίπτωση υποκλοπής των στοιχείων της κάρτας και πραγματοποίησης συναλλαγών χωρίς τη γνώση του πελάτη, ο πελάτης θα πρέπει να κάνει δήλωση μη αναγνώρισης των συναλλαγών. Στη συνέχεια η τράπεζα μπορεί να αποζημιώσει τον πελάτη μετά από διερεύνηση της συγκεκριμένης συναλλαγής.

Δραστηριότητα 7: Συζητήστε σε ομάδες ή καταγράψτε ατομικά τα πλεονεκτήματα και τα μειονεκτήματα χρήσης πιστωτικών καρτών. Σε ποιες περιπτώσεις θεωρείτε ότι είναι πιο χρήσιμες; Αναπτύξτε την απάντησή σας σε 250 λέξεις.

2.2 Χρεωστικές κάρτες για επιχειρήσεις και εμπόρους

Με τις χρεωστικές κάρτες ο επιχειρηματίας μπορεί να διαχειριστεί τα χρήματά του 24 ώρες τη μέρα, επτά ημέρες την εβδομάδα. Η χρεωστική κάρτα μπορεί να συνδεθεί με περισσότερους από έναν λογαριασμούς όψεως ή ανοικτού δανείου.

Οι κυριότερες συναλλαγές που μπορούν να πραγματοποιηθούν είναι:

- Αναλήψεις, καταθέσεις και μεταφορές χρημάτων από όλους τους λογαριασμούς που συνδέονται με την κάρτα,
- Κατάθεση μετρητών με φάκελο,
- Online κατάθεση μετρητών χωρίς φάκελο με αυτόματη πίστωση του συνδεδεμένου λογαριασμού που επιλέγεται (σε επιλεγμένα ATM),
- Ερώτηση υπολοίπου και ενημέρωση για τις τελευταίες κινήσεις των λογαριασμών που συνδέονται με την κάρτα,
- Επιπλέον, αναλήψεις μετρητών και ερώτηση υπολοίπου σε ATM ΔΙΑΣ και ATM του εξωτερικού με το σήμα VISA οποιαδήποτε στιγμή μέσα στην ημέρα.

Με την εταιρική χρεωστική κάρτα μπορούν να πραγματοποιηθούν αγορές και πληρωμές για τις ανάγκες της επιχείρησης σε όλες τις επιχειρήσεις με το σήμα VISA στην Ελλάδα και το εξωτερικό, όπως σε πρατήρια καυσίμων, ταξιδιωτικά πρακτορεία κ.λπ. Οι αγορές γίνονται με άμεση χρέωση του συνδεδεμένου λογαριασμού, άρα δεν υπάρχει χρέωση τόκων.

Η χρεωστική κάρτα διαθέτει τεχνολογία Chip & PIN για πιο ασφαλείς συναλλαγές. Στα φυσικά σημεία πώλησης το PIN της κάρτας είναι η ηλεκτρονική υπογραφή του κατόχου της. Μόνο με την πληκτρολόγησή του επαληθεύονται τα στοιχεία του κατόχου και καταχωρείται η συναλλαγή.

Η εταιρική χρεωστική κάρτα δεν είναι πιστωτική κάρτα. Οι αγορές, πληρωμές ή μεταφορές χρημάτων που πραγματοποιούνται με αυτή εξοφλούνται άμεσα από το διαθέσιμο υπόλοιπο

του συνδεδεμένου με την κάρτα λογαριασμού. Εάν το διαθέσιμο υπόλοιπο δεν επαρκεί, η συναλλαγή δεν εκτελείται. Επίσης, δεν υπάρχει μηνιαία συνδρομή για τη χρεωστική κάρτα. Η εταιρική χρεωστική κάρτα έχει ημερήσιο όριο συναλλαγών για μεγαλύτερη ασφάλεια.

Δραστηριότητα 8: Συζητήστε σε ομάδες ή καταγράψτε ατομικά τις ομοιότητες και τις διαφορές της χρεωστικής με την πιστωτική κάρτα. Σε ποιες περιπτώσεις θεωρείτε ότι είναι πιο χρήσιμη η μία από την άλλη; Αναπτύξτε την απάντησή σας σε 250 λέξεις.

2.3 Εταιρικές προπληρωμένες κάρτες

Οι εταιρικές προπληρωμένες κάρτες για επιχειρήσεις είναι ειδικά σχεδιασμένες για την εξυπηρέτηση των αναγκών οποιασδήποτε σύγχρονης επιχείρησης για αγορές και συναλλαγές μέσω internet ή τηλεφώνου, όπου δεν χρειάζεται η παρουσία φυσικής κάρτας. Τέτοιες συναλλαγές είναι:

- Online αγορές προϊόντων & υπηρεσιών από ηλεκτρονικά καταστήματα (e-shop) (π.χ. προμήθειες αναλώσιμων, αγορές αεροπορικών εισιτηρίων, πληρωμές συνδρομών, πληρωμές συμμετοχών σε συνέδρια κ.λπ.).
- Πληρωμές υπηρεσιών ή λογαριασμών μέσω Internet.
- Τηλεφωνικές παραγγελίες από καταλόγους.

Η προπληρωμένη κάρτα δεν είναι πιστωτική κάρτα και δεν συνδέεται με λογαριασμό όψεως. Οι συναλλαγές που πραγματοποιούνται με αυτή εξοφλούνται άμεσα από το διαθέσιμο υπόλοιπο της κάρτας το οποίο θα πρέπει να έχει κατατεθεί σε αυτή πριν τη συναλλαγή. Εάν το διαθέσιμο υπόλοιπο δεν επαρκεί, η συναλλαγή δεν εκτελείται. Η προπληρωμένη κάρτα δεν έχει συνδρομή.

Δραστηριότητα 9: Συζητήστε σε ομάδες ή καταγράψτε ατομικά τις ομοιότητες και τις διαφορές της χρεωστικής με την προπληρωμένη κάρτα. Σε ποιες περιπτώσεις θεωρείτε ότι είναι πιο χρήσιμη η μία από την άλλη; Αναπτύξτε την απάντησή σας σε 250 λέξεις.

2.4 Ρυθμίσεις δανείων και καρτών

Λόγω των σύγχρονων οικονομικών προβλημάτων παρέχεται η δυνατότητα ρύθμισης των δανείων και καρτών. Η ρύθμιση γίνεται ώστε να μπορεί ο δικαιούχος να πληρώνει ένα χαμηλότερο μηνιαίο ποσό με βάση τα δεδομένα της υπάρχουσας οικονομικής του

κατάστασης. Με τη ρύθμιση καθορίζεται το επιτόκιο και η επέκταση της χρονικής διάρκειας της οφειλής του δικαιούχου, η πληρωμή μόνο τόκων για ένα χρονικό διάστημα ή η πληρωμή ενός ποσοστού της δόσης. Σε κάθε περίπτωση οικονομικού προβλήματος, ο δικαιούχος θα πρέπει να έρχεται σε επικοινωνία με την τράπεζα που συνεργάζεται για την εύρεση της καταλληλότερης λύσης.

3 Χρηματοδοτικές λύσεις για επιχειρήσεις και εμπόρους

Οι χρηματοδοτικές λύσεις που δίνονται από τις τράπεζες αποτελούν για μια επιχείρηση βασικό πεδίο για την ανάπτυξη και βιωσιμότητά της. Ανάλογα με τις ανάγκες της επιχείρησης μπορεί να επιλεγθεί το κατάλληλο είδος χρηματοδοτικής λύσης. Τα βασικότερα είδη χρηματοδότησης αναλύονται παρακάτω.

3.1 Κεφάλαιο Κίνησης

Κεφάλαιο κίνησης είναι το ποσό κεφαλαίων που έχει επενδυθεί σε στοιχεία του Κυκλοφορούντος Ενεργητικού (Αρτίκης Γ., 2002). Τα στοιχεία του κυκλοφορούντος ενεργητικού που χρηματοδοτούνται από το κεφάλαιο κίνησης είναι τα αποθέματα (πρώτες και βοηθητικές ύλες, έτοιμα και ημιτελή προϊόντα, εμπορεύματα), τα χρηματικά διαθέσιμα για κάλυψη αναγκών και οι απαιτήσεις που έχει η επιχείρηση από τους πελάτες της και από γραμμάτια και επιταγές εισπρακτέες.

Το ποσό που χρηματοδοτεί μια τράπεζα για κεφάλαιο κίνησης μιας επιχείρησης ξεκινάει από 15.000€ και το ύψος του ορίου καθορίζεται από τον κύκλο εργασιών και το συναλλακτικό κύκλωμα κάθε επιχείρησης. Το επιτόκιο είναι κυμαινόμενο και η αποπληρωμή γίνεται σε μηνιαίες ή τριμηνιαίες δόσεις ή με ελεύθερες καταβολές, ανάλογα με το πρόγραμμα.

Υπάρχουν πολλά προγράμματα κεφαλαίου κίνησης όπως:

- Δάνειο Κεφαλαίου Κίνησης για τις ανάγκες της επιχείρησης με εφάπαξ εκταμίευση και προκαθορισμένο πλάνο αποπληρωμής,
- Ανοιχτό Κεφάλαιο Κίνησης διαθέσιμο όταν το χρειαστεί η επιχείρηση,
- Δάνειο Κεφαλαίου Κίνησης για επιχειρήσεις που επιθυμούν να προεξοφλήσουν εγκεκριμένη επιχορήγηση από Αναπτυξιακά Προγράμματα,
- Κεφάλαιο Κίνησης για την προεξόφληση επιταγών & τιμολογίων των πελατών της επιχείρησης,
- Κεφάλαιο κίνησης για εξαγωγικές επιχειρήσεις που υπάγονται στο πρόγραμμα εξωστρέφεια ασφαλισμένες στον Οργανισμό Ασφάλισης Εξαγωγικών Επιχειρήσεων.

Δραστηριότητα 10: Ανάλογα με τις ανάγκες και τη δραστηριότητα της επιχείρησής σας, θα μπορούσατε να κάνετε μια έρευνα για τα προϊόντα που διαθέτουν οι τραπεζικοί οργανισμοί για κεφάλαια κίνησης. Στη συνέχεια θα μπορούσατε να επισκεφθείτε το κατάστημα της τράπεζας που συνεργάζεστε για επιπλέον πληροφορίες. Καταγράψτε σε 250 λέξεις τις προϋποθέσεις χρηματοδότησης και τα χαρακτηριστικά του προϊόντος.

3.2 Μακροπρόθεσμα δάνεια για κάλυψη επενδυτικών δαπανών

Οι τραπεζικοί οργανισμοί παρέχουν μακροπρόθεσμα δάνεια για την κάλυψη επενδυτικών δαπανών όπως για:

- Ανέγερση, αποπεράτωση και ανακαίνιση της επαγγελματικής στέγης
- Αγορά εξοπλισμού
- Άυλες δαπάνες

Οι διαδικασίες για τη λήψη τέτοιων δανείων θα πρέπει να αναζητηθούν από τον κάθε ενδιαφερόμενο στις ιστοσελίδες και στα καταστήματα των τραπεζών που συνεργάζεται λόγω του ότι μεταβάλλονται συνεχώς οι προϋποθέσεις, τα επιτόκια και τα χαρακτηριστικά του κάθε προγράμματος.

Δραστηριότητα 11: Σε περίπτωση που σκέφτεστε να κάνετε μια επένδυση στην επιχείρησή σας, θα μπορούσατε να κάνετε μια έρευνα για τα προϊόντα που διαθέτουν οι τραπεζικοί οργανισμοί. Στη συνέχεια θα μπορούσατε να επισκεφθείτε το κατάστημα της τράπεζας που συνεργάζεστε για επιπλέον πληροφορίες. Καταγράψτε σε 250 λέξεις τις προϋποθέσεις δανεισμού και τα χαρακτηριστικά του προϊόντος.

3.3 Μακροπρόθεσμα δάνεια για κάλυψη επενδυτικών σχεδίων που έχουν ενταχθεί σε Αναπτυξιακά Προγράμματα

Μακροπρόθεσμο δάνειο για την κάλυψη επενδυτικών σχεδίων μπορεί να δοθεί σε επιχειρήσεις που έχουν ενταχθεί στη δράση «ΤΕΠΙΧ-Επιχειρηματική Επανεκκίνηση». Η χρηματοδότηση μικρομεσαίων επιχειρήσεων για Κεφάλαιο Κίνησης ή και Επενδυτικά Δάνεια δίνεται με 50% άτοκη χρηματοδότηση καθώς το 50% του δανείου που προέρχεται από το ΤΕΠΙΧ είναι άτοκο. Το δάνειο αυτό είναι για επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στους τομείς της:

- Μεταποίησης
- Εμπορίου
- Υπηρεσιών
- Τουρισμού

Για επιχειρηματικά επενδυτικά σχέδια το ύψος χρηματοδότησης κυμαίνεται από €10.000 έως €800.000 και αφορά επιχειρήσεις που:

- Εντάχθηκαν σε προγράμματα κρατικής ενίσχυσης, τα οποία δεν έχουν υλοποιηθεί,
- Δεν έχουν ενταχθεί σε προγράμματα κρατικής ενίσχυσης και δεν έχουν υλοποιηθεί.

Για Κεφάλαιο Κίνησης, το ύψος χρηματοδότησης κυμαίνεται από €10.000 έως €300.000 και αφορά την κάλυψη:

- Αναγκών αναπτυξιακού χαρακτήρα (δαπάνες δημιουργίας, ιδρύσεως, επεκτάσεως μίας επιχειρήσεως κ.ά.) και
- Αυτοτελών επιχειρηματικών αναγκών που σχετίζονται με το εμπορικό/συναλλακτικό κύκλωμα της επιχειρήσεως (αγορά πρώτων & βοηθητικών υλών, αγαθών, υπηρεσιών και εμπορευμάτων, γενικά έξοδα, εργασιακό κόστος κ.λπ.).

Ως επιλέξιμες νοούνται οι ανεξόφλητες τιμολογημένες δαπάνες που χρηματοδοτούν υποχρεώσεις σχετιζόμενες με τον εμπορικό/συναλλακτικό κύκλο της επιχείρησης, ως μέρος των δραστηριοτήτων της επιχείρησης, ιδιαιτέρως δε επενδύσεις που σχετίζονται με τη δημιουργία ή την επέκταση μιας επιχείρησης ή την ίδρυση.

Μεταξύ άλλων επιλέξιμες είναι οι δαπάνες για αγορά πρώτων υλών, μισθολογικό κόστος, αποθεμάτων, γενικών εξόδων κ.λπ.

Δικαιούχοι της Δράσης είναι οι Μικρομεσαίες επιχειρήσεις (οι επιχειρήσεις που απασχολούν έως 250 εργαζομένους, σε Ετήσιες Μονάδες Εργασίας (Ε.Μ.Ε.) και εμφανίζουν έως 50 εκατ. € ετήσιο κύκλο εργασιών ή ενεργητικό Ευρώ 43 εκατ. €) κάθε νομικής μορφής (ατομικές, Ο.Ε., Ε.Ε., Ε.Π.Ε., Α.Ε., Ι.Κ.Ε.) που βρίσκονται σε οποιαδήποτε στάδιο λειτουργίας (υπό σύσταση, νεοσύστατες ή και υφιστάμενες) και οι οποίες πληρούν τις εξής προϋποθέσεις:

- Είναι και θα παραμείνουν Μικρομεσαίες Επιχειρήσεις, οιαδήποτε τύπο λειτουργίας και εάν ακολουθούν (ανεξάρτητη, συνεργαζόμενη ή συνδεδεμένη επιχείρηση).
- Έχουν έδρα, λειτουργούν και θα επενδύσουν εντός της ελληνικής επικράτειας.
- Δεν υπερβαίνουν το όριο των ενισχύσεων που θέτει ο Κανόνας De Minimis, «περί ενισχύσεων ήσσονος σημασίας».
- Είναι φορολογικά και ασφαλιστικά ενήμερες.
- Επιχειρήσεις που έχουν λάβει την εγγύηση του Ε.Τ.Ε.ΑΝ σε προγράμματα που έληξαν ή ευρίσκονται σε ισχύ και τηρούν ενήμερες οφειλές εγγυημένων δανείων.
- Δραστηριοποιούνται σε όλους τους οικονομικούς κλάδους της Ελληνικής επικράτειας - πλην εξαιρέσεων, εφόσον διαθέτουν επιλέξιμους Κωδικούς Αριθμούς Δραστηριότητας (ΚΑΔ).

Καταληκτική ημερομηνία υπογραφής της δανειακής συμβάσεως ορίζεται η 31.12.2013 υπό την προϋπόθεση ότι ο προϋπολογισμός του Προγράμματος, ανά γεωγραφική περιοχή, δεν έχει εξαντληθεί νωρίτερα.

3.4 Μακροπρόθεσμα δάνεια για την κάλυψη επενδυτικών δαπανών με συγχρηματοδότηση από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης (ΕΤΠΑ) και εθνικούς πόρους

Το Πρόγραμμα Χρηματοδότησης Καινοτόμα Επιχειρηματικότητα, Εφοδιαστική Αλυσίδα, Τρόφιμα-Ποτά χορηγείται σε πολύ μικρές, μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις (ατομικές, ΕΕ, ΟΕ, ΕΠΕ και ΑΕ) που λειτουργούν νόμιμα στην Ελλάδα στους εξής τομείς:

- Μεταποίηση (εξαιρείται η πρώτη μεταποίηση αγροτικών προϊόντων)
- Χονδρικό και λιανικό εμπόριο (εξαιρείται το λιανικό εμπόριο οχημάτων)
- Μεταφορές – logistics
- Υπηρεσίες που σχετίζονται με λογισμικό, επικοινωνίες, έρευνα και ανάπτυξη

Για να χρηματοδοτηθεί μια επιχείρηση πρέπει:

- Να υποβάλει επενδυτικό σχέδιο σύμφωνα με τη Δράση του ΕΤΕΑΝ,

- Να δραστηριοποιείται στους επιλέξιμους τομείς-δραστηριότητες (ΚΑΔ),
- Να είναι ασφαλιστικά και φορολογικά ενήμερη,
- Να είναι ενήμερη σε άλλα προγράμματα ΕΤΕΑΝ σε κάθε στάδιο διαχείρισης του αιτήματος χρηματοδότησης,
- Να πληροί τον κανόνα de minimis,
- Να τηρεί τα πιστοδοτικά κριτήρια της Τράπεζας.

Σκοπός του προγράμματος Καινοτόμα Επιχειρηματικότητα, Εφοδιαστική Αλυσίδα, Τρόφιμα-Ποτά είναι η κάλυψη δαπανών που προωθούν την καινοτομία ή βελτιώνουν την ανταγωνιστικότητα μιας επιχείρησης, όπως:

- Αγορά εξοπλισμού
- Συστήματα διαχείρισης και μηχανογράφησης
- Διασφάλιση ποιότητας, πιστοποίηση προϊόντων και υιοθέτηση συστημάτων περιβαλλοντικής διαχείρισης
- Τεχνική και συμβουλευτική υποστήριξη, μελέτες περιβαλλοντικών επιπτώσεων και μελέτες μείωσης περιβαλλοντικής επιβάρυνσης
- Απόκτηση και χρήση τεχνογνωσίας
- Κατασκευή, επέκταση ή εκσυγχρονισμός κτηριακών εγκαταστάσεων και διαμόρφωση περιβάλλοντος χώρου

3.5 Πράσινα προϊόντα χρηματοδότησης σε ΜΜΕ

Οι τράπεζες παρέχουν μια σειρά χρηματοδοτικών λύσεων για αγρότες και μικρομεσαίες επιχειρήσεις που επιθυμούν να επενδύσουν σε εγκατάσταση φωτοβολταϊκών πάρκων και αιολικών πάρκων.

Για την εξασφάλιση του δανείου απαιτείται:

- Εκχώρηση της σύμβασης αγοροπωλησίας ρεύματος με τη ΔΕΗ ή το Διαχειριστή του Συστήματος ΛΑΓΗΕ πρώην ΔΕΣΜΗΕ,
- Προσωπική εγγύηση των φορέων της επιχείρησης,

- Έγγραφη προσημείωση Α' σειράς επί αστικού ακινήτου ίση με το 125% του δανείου για φωτοβολταϊκά σε στέγες ισχύος μέχρι 10KW.

4 Τραπεζικές υπηρεσίες για επιχειρήσεις και εμπόρους

Ένα πλήθος υπηρεσιών όπως οι υπηρεσίες εμβασμάτων, εισαγωγών και εξαγωγών, οι υπηρεσίες factoring, leasing και η έκδοση εγγυητικών επιστολών εξυπηρετούνται από τα τραπεζικά ιδρύματα. Ακολουθεί σχετική ανάλυση.

4.1 Υπηρεσίες Εμβασμάτων

Με τις υπηρεσίες εμβασμάτων οι επιχειρηματίες μπορούν να στείλουν χρήματα σε όλες τις χώρες του κόσμου χωρίς όριο ποσού στην αποστολή εμβάσματος. Είναι γενικά μια απλή διαδικασία, χωρίς καθυστερήσεις ή γραφειοκρατία. Τα κεφάλαια μπορούν να μεταφερθούν με ασφάλεια μέσα από ένα εξελιγμένο σύστημα πληρωμών.

Διαδικασία εμβάσματος:

- Θα πρέπει ο αποστολέας να γνωρίζει τον τραπεζικό λογαριασμό του δικαιούχου (IBAN, BIC ή SWIFT), την επωνυμία του δικαιούχου καθώς και την τράπεζα που τηρεί το λογαριασμό του.
- Με τα παραπάνω στοιχεία ο υπάλληλος θα ετοιμάσει τη σχετική αίτηση εμβάσματος.
- Πριν την εκτέλεση θα γίνει ενημέρωση για τα έξοδα του εμβάσματος.

4.2 Υπηρεσία Εισαγωγών – Εξαγωγών

Οι Τράπεζες καλύπτουν όλες τις ανάγκες της επιχείρησης αναφορικά με την έκδοση, τον έλεγχο και τη διεκπεραίωση των εγγράφων που σχετίζονται με τις **εισαγωγές** ή αγορές-παραλαβές από άλλες χώρες, στα πλαίσια του διεθνούς εμπορίου. Παράλληλα, παρέχουν πλήρη υποστήριξη για την εξόφληση των υποχρεώσεων της επιχείρησης προς τους ξένους εξαγωγείς, με όλους τους τρόπους:

- Μετρητοίς, έναντι φορτωτικών εγγράφων
- Επί προθεσμία, έναντι φορτωτικών εγγράφων
- Με προέμβασμα
- Με ενέγγυο πίστωση / εγγυητική πληρωμής εξωτερικού
- Με μικτό τρόπο

Οι τραπεζικοί οργανισμοί παρέχουν πλήρη υποστήριξη για τις βασικές κατηγορίες και όλες τις ειδικές περιπτώσεις εξαγωγών, προσφέροντας υπηρεσίες υψηλού επιπέδου για την έκδοση, τον έλεγχο και τη διεκπεραίωση των εγγράφων που σχετίζονται με τις **εξαγωγές** ή πωλήσεις της επιχείρησης σε άλλες χώρες.

Οι υπηρεσίες που συνήθως παρέχονται είναι:

- Συμβουλευτικές υπηρεσίες
- Αποδοχή έγγραφων οδηγιών για τον τρόπο παράδοσης των φορτωτικών εγγράφων και αποστολή τους στο εξωτερικό
- Διασφάλιση επιχειρηματία έναντι συναλλαγματικού κινδύνου
- Μετατροπή συναλλάγματος σε ευρώ
- Χορήγηση συναλλάγματος για ειδικές δαπάνες

4.3 Υπηρεσία Factoring

Σύμφωνα με την Ένωση Ελληνικών Τραπεζών, το Factoring αποτελεί μια τριμερή συνεργασία μεταξύ ενός Προμηθευτή (Επιχειρηματία), των Πελατών του, και μιας εταιρείας Factoring η οποία με την αντίστοιχη αμοιβή παρέχει τις παρακάτω λειτουργίες:

- Δανειοδότηση-χρηματοδότηση της επιχείρησης,
- Διαχείριση, λογιστική παρακολούθηση και είσπραξη των απαιτήσεων της επιχείρησης,
- Αξιολόγηση της φερεγγυότητας μετά από έλεγχο της πιστοληπτικής ικανότητας του πελάτη,
- Ανάλυση και κάλυψη του πιστωτικού κινδύνου.

Τα βασικά είδη του Factoring είναι το εγχώριο, το εισαγωγικό και το εξαγωγικό που καλύπτουν τις αντίστοιχες λειτουργίες ανάλογα με τη δραστηριότητα του επιχειρηματία.

Τα πλεονεκτήματα από την υπηρεσία factoring είναι:

- Ταχύτητα και ευελιξία στη διαχείριση των απαιτήσεων της επιχείρησης,

- Διασπορά χαρτοφυλακίου σε κλάδους δραστηριότητας,
- Περιορισμένη παροχή προϊόντων υψηλού ρίσκου,
- Χρηματοδότηση των απαιτήσεων της επιχείρησης κατά τη γέννηση τους,
- Περιορισμό των μεταχρονολογημένων επιταγών στις συναλλαγές,
- Νομική υποστήριξη εάν χρειαστεί σχετικά με καθυστερήσεις,
- Ταχεία και έγκυρη ενημέρωση,
- Δυνατότητα μερικής ή ολικής κάλυψης του πιστωτικού κινδύνου από τη μη εμπρόθεσμη εξόφληση των οφειλών του αγοραστή.

Η επιχείρηση αποκτά πολύτιμο συγκριτικό πλεονέκτημα έναντι του ανταγωνισμού λόγω:

- Αυξημένης ρευστότητας,
- Διεύρυνση του πελατολογίου και του κύκλου εργασιών,
- Βελτιωμένη εικόνα στις χρηματοοικονομικές καταστάσεις και τους αριθμοδείκτες,
- Απεμπλοκή του προσωπικού της επιχείρησής σας από μεγάλο όγκο τιμολογίων, εγγράφων και τήρηση λογιστικών καταστάσεων,
- Μείωση του λειτουργικού κόστους από την εξοικονόμηση του προσωπικού για παραγωγικό έργο,
- Μείωση του υψηλού κόστους των εισπράξεων,
- Περιορισμός του κόστους και μικρότερη διαδικασία από κάθε άλλου είδους εξασφαλίσεις, όπως ενέγγυες πιστώσεις ή εγγυητικές επιστολές,
- Μεγαλύτερη διαπραγματευτική ισχύ έναντι των προμηθευτών.

Δραστηριότητα 12: Λαμβάνοντας υπόψη την επιχείρησή σας και αφού μελετήσετε την υποενότητα 9.3 Factoring σ. 175-182 στο εγχειρίδιο των ΚΕΕ Ι. Γκαγκάτσιος 'Καινοτομία-Επιχειρηματικότητα-Επιχειρήσεις', καλείστε να επισκεφθείτε τις ιστοσελίδες των εταιρειών Factoring που θα βρείτε στο διαδίκτυο ώστε να συγκεντρώσετε πληροφορίες για την πιθανή συνεργασία σας. Ποια τα πλεονεκτήματα και τα μειονεκτήματα που εντοπίζετε στη χρήση αυτής της μορφής χρηματοδότησης; Αναλύστε την απάντησή σας σε 500 λέξεις.

4.4 Υπηρεσία Leasing

Ο θεσμός της Χρηματοδοτικής Μίσθωσης (Leasing) εισήχθη στην Ελλάδα το 1986 και από τότε έχει αναπτυχθεί σημαντικά ως μορφή χρηματοδότησης νέων επενδύσεων. Η βασική ιδέα της χρηματοδοτικής μίσθωσης είναι ότι ο επιχειρηματίας (μισθωτής) αποκτά τη χρήση περιουσιακών στοιχείων, κινητών ή ακινήτων, με ολική χρηματοδότηση της αξίας τους από τον εκμισθωτή που είναι η εταιρεία leasing. Έτσι ο επιχειρηματίας μπορεί να χρησιμοποιήσει άμεσα τον εξοπλισμό χωρίς να εκταμιεύσει το σύνολο του ποσού για την επένδυση. Υποχρέωση του επιχειρηματία είναι να καταβάλλει την περιοδική αμοιβή (μίσθωμα) για συγκεκριμένο χρονικό διάστημα μετά το πέρας του οποίου η μίσθωση μπορεί να ανανεωθεί με νέο περιουσιακό στοιχείο ή το εκμισθούμενο αντικείμενο να αγοραστεί.

Οι βασικές κατηγορίες Leasing παρουσιάζονται στον παρακάτω πίνακα:

	Λειτουργική Μίσθωση	Χρηματοδοτική Μίσθωση
Αντικείμενο Μίσθωσης	Περιουσιακά στοιχεία, κινητά ή ακίνητα.	Περιουσιακά στοιχεία, κινητά ή ακίνητα.
Υπηρεσίες Συντήρησης και Ασφάλισης Περιουσιακού Στοιχείου	Αναλαμβάνει ο Εκμισθωτής	Συνήθως τα αναλαμβάνει ο Μισθωτής αλλά μπορεί να συμφωνηθεί και διαφορετικά
Χρησιμοποίηση του Παγίου	Από διαδοχικούς μισθωτές	Το περιουσιακό στοιχείο δεν χρησιμοποιείται από άλλον μισθωτή, η αξία του παγίου στοιχείου πρέπει να αποσβεστεί με το τέλος της σύμβασης.

Δραστηριότητα 13: Αφού μελετήσετε την υποενότητα 9.2 Χρηματοδοτική Μίσθωση σ. 162-175 στο εγχειρίδιο των ΚΕΕ Ι. Γκαγκάτσιος 'Καινοτομία-Επιχειρηματικότητα-Επιχειρήσεις', καλείστε να επισκεφθείτε τις ιστοσελίδες των εταιρειών Leasing που γνωρίζετε ή αναφέρονται στο εγχειρίδιο των ΚΕΕ και να συγκεντρώσετε πληροφορίες για την πιθανή συνεργασία σας έχοντας υπόψη τη χρηματοδότηση κάποιου παγίου περιουσιακού στοιχείου για την ανάπτυξη της επιχείρησής σας. Ποια τα πλεονεκτήματα και τα μειονεκτήματα που εντοπίζετε στη χρήση αυτής της μορφής χρηματοδότησης; Αναλύστε την απάντησή σας σε 500 λέξεις.

4.5 Έκδοση Εγγυητικών Επιστολών

Η Τράπεζα που συνεργάζεται η επιχείρηση έχει τη δυνατότητα να εκδώσει εγγυητικές επιστολές κατ' εντολή της, προς εξασφάλιση των νομίμων συμβατικών ή οικονομικών υποχρεώσεων της εταιρείας προς τρίτους.

Μερικές από τις πιο χαρακτηριστικές περιπτώσεις έκδοσης εγγυητικών επιστολών είναι οι εξής:

- Η συμμετοχή της επιχείρησης σε διαγωνισμούς για την ανάθεση προμηθειών ή την ανάληψη έργων,
- Η «καλή εκτέλεση» των υποχρεώσεων που απορρέουν από την ανάθεση των διαγωνισμών ή γενικότερα οποιασδήποτε νόμιμης συμβατικής υποχρέωσης της εταιρείας προς τρίτους,
- Η λήψη προκαταβολής μέρους του τιμήματος από εργασίες που έχουν ανατεθεί στην εταιρεία,
- Η καλή πληρωμή πάσης φύσεως νομίμων υποχρεώσεων της εταιρείας προς τρίτους.

5 Ηλεκτρονική Τραπεζική για επιχειρήσεις και εμπόρους

Ο πλέον σύγχρονος τρόπος διαχείρισης του χαρτοφυλακίου και των διαθεσίμων μιας επιχείρησης είναι μέσω του διαδικτύου και των κινητών τηλεφώνων. Οι μεγαλύτερες τράπεζες έχουν επενδύσει στο να παρέχουν στους επιχειρηματίες πελάτες τους ασφαλείς υπηρεσίες web-banking και mobile-banking. Μέσω αυτών των υπηρεσιών οι επιχειρηματίες γλυτώνουν χρόνο με την άμεση πραγματοποίηση σχεδόν όλων των συναλλαγών που θα μπορούσαν να πραγματοποιήσουν και σε ένα κατάστημα. Επίσης, η χρέωση πολλών συναλλαγών που πραγματοποιούνται σε ένα κατάστημα μπορεί να είναι δωρεάν ή σημαντικά χαμηλότερες όταν πραγματοποιούνται μέσω web-banking.

5.1 Διαχείριση χαρτοφυλακίου-χρηματικών διαθεσίμων

Μέσω web-banking ο επιχειρηματίας μπορεί να παρακολουθεί και να διαχειρίζεται όλο το χαρτοφυλάκιο της επιχείρησής του. Ενδεικτικά:

1. Διαχείριση χρηματικών διαθεσίμων:
  - Αναλυτικά στοιχεία για κάθε λογαριασμό: τρεχούμενοι λογαριασμοί και ανοιχτοί αλληλόχρεοι λογαριασμοί
  - Συνολική απεικόνιση κάθε λογαριασμού, ανάλυση υπολοίπου και ιστορικό κινήσεων
  - Πληρωμές μέσω αρχείων (μαζικές συναλλαγές), πάγιας εντολής ή εφάπαξ
  - Μεταφορές και εμβάσματα

2. Επενδυτικό χαρτοφυλάκιο:
  - Αποτίμηση του χαρτοφυλακίου online
  - Εντολές αγοράς και πώλησης μετοχών με χρέωση λογαριασμού
  - Παρακολούθηση των τιμών των μετοχών του ΧΑ σε πραγματικό χρόνο
  - Ενημέρωση για τις τιμές των δεικτών ξένων αγορών σε πραγματικό χρόνο
  - Συμμετοχή σε δημόσιες εγγραφές (underwriting)

3. Εταιρικές κάρτες:

- Αναλυτικά στοιχεία, υπόλοιπα και κινήσεις πιστωτικών καρτών
- Πληρωμή λογαριασμών άμεσα ή σε μελλοντική ημερομηνία
- Online εμφάνιση και εκτύπωση μηνιαίων λογαριασμών

4. Δάνεια:

- Συνολική απεικόνιση των δανείων της επιχείρησης
- Αναλυτικά στοιχεία για κατάσταση δανείου, ληξιπρόθεσμο ποσό, ημέρα πληρωμής κ.ά.
- Πληρωμή δόσεων και ιστορικό πληρωμών

Είναι σημαντικό να αναφερθεί ότι ο επιχειρηματίας μπορεί να επιλέξει σε ποιους υπαλλήλους επιμερίζονται οι εργασίες διαχείρισης του χαρτοφυλακίου και με ποιους εγκριτικούς μηχανισμούς. Με την εγγραφή στην υπηρεσία ρυθμίζονται:

- Τα δικαιώματα πρόσβασης και χρήσης των υπαλλήλων,
- Τα χρηματικά όρια και εγκριτικά επίπεδα για συγκεκριμένες συναλλαγές ,
- Οι μηχανισμοί ελέγχου σύνθετων κινήσεων από πολλαπλούς χρήστες.

Δραστηριότητα 14: Ποια είναι τα πλεονεκτήματα της διαχείρισης χαρτοφυλακίου μέσω web-banking; Ποιες από τις παραπάνω λειτουργίες θα χρησιμοποιούσατε στην επιχείρησή σας και με ποιο τρόπο θα βοηθούσε στη λειτουργία της επιχείρησής σας και στη μείωση των εξόδων σας; Αναλύστε την απάντησή σας σε 250 λέξεις.

5.2 Πληρωμές επιχειρήσεων

Μέσω web-banking ο επιχειρηματίας μπορεί εύκολα και αποτελεσματικά να δρομολογεί όλες τις πληρωμές της επιχείρησής του. Μπορεί να καλύψει τα λειτουργικά έξοδα με εντολές πληρωμής, να διαχειρίζεται μαζικές πληρωμές προς τους προμηθευτές και συνεργάτες, να

εξοφλεί τακτικές και έκτακτες οφειλές και να διαχειρίζεται τραπεζικά προϊόντα όπως δάνεια και εταιρικές κάρτες. Οι συναλλαγές που πραγματοποιούνται με web-banking είναι:

1. Μισθοδοσία
2. Λειτουργικά έξοδα:
  - Λογαριασμοί από την καθημερινή λειτουργία της επιχείρησης ορίζοντας πάγια εντολή ή εντολή εφάπαξ πληρωμής που εκτελείται αμέσως ή σε μελλοντική ημερομηνία (όπως η πληρωμή ενοικίου)
3. Λογαριασμοί ΔΕΚΟ
  - Λογαριασμοί σταθερής και κινητής τηλεφωνίας
  - Ενοίκιο επαγγελματικής στέγης, χώρων στάθμευσης, αυτοκινήτων κ.λπ.
  - Έξοδα επαγγελματικών ταξιδιών, συνεδρίων και επιμόρφωσης
  - Εισφορές, ασφάλιστρα και φόροι
4. Οφειλές σε ασφαλιστικά ταμεία, ιδιωτικούς ασφαλιστικούς φορείς και το Δημόσιο:
  - Εισφορές σε ασφαλιστικά ταμεία και επιμελητήρια
  - Ασφάλιστρα ιδιωτικών ασφαλιστικών φορέων
  - Φορολογικές εισφορές σε ασφαλιστικά ταμεία
  - Φόρος εισοδήματος νομικών προσώπων
  - Καταβολή ΦΠΑ και ΦΜΥ
5. Πληρωμές προμηθευτών και συνεργατών:
  - Αποστολή εμβασμάτων στην Ελλάδα
  - Αποστολή εμβασμάτων στο εξωτερικό

6. Δάνεια και εταιρικές κάρτες:

- Προγραμματισμός και παρακολούθηση τακτικών καταβολών για δάνεια και εταιρικές πιστωτικές κάρτες της επιχείρησης

7. Προπληρωμένες Κάρτες

- Φόρτιση Κάρτας
- Εκφόρτιση Κάρτας
- Διαχείριση Alerts Κινήσεων
- Υπόλοιπο - Κινήσεις
- Μεταβολή Ημερησίου Ορίου Συναλλαγών
- Έκδοση Νέας Κάρτας
- Επανεκδοση Κάρτας
- Ακύρωση Κάρτας

Δραστηριότητα 15: Ποια είναι τα πλεονεκτήματα πληρωμής λογαριασμών μέσω web-banking; Ποιες από τις παραπάνω λειτουργίες θα χρησιμοποιούσατε στην επιχείρησή σας και με ποιο τρόπο θα βοηθούσε στη λειτουργία της επιχείρησής σας και στη μείωση των εξόδων σας; Αναλύστε την απάντησή σας σε 250 λέξεις.

5.3 Ασφάλεια συναλλαγών

Η διαχείριση των λογαριασμών και οι πληρωμές μέσω web-banking είναι αναμφισβήτητα χρήσιμη διαδικασία, σε πολλές περιπτώσεις όμως ο επιχειρηματίας δυσπιστεί για το πόσο ασφαλείς είναι οι διαδικασίες για τα χρήματα και τα προσωπικά του στοιχεία.

Πρόσβαση στην υπηρεσία web-banking έχουν μόνο εξουσιοδοτημένοι χρήστες. Τα δικαιώματα κάθε χρήστη προσαρμόζονται απόλυτα στις ανάγκες της εταιρείας, με δυνατότητες περιορισμού δικαιωμάτων και δημιουργία εγκριτικών σεναρίων. Κάθε χρήστης αποκτά πρόσβαση στην υπηρεσία εισάγοντας τους δύο κωδικούς αναγνώρισης πελάτη, διαφορετικούς για κάθε χρήστη, που γνωρίζει μόνο αυτός:

Τον Κωδικό Εισόδου κάθε χρήστη (User ID)

Τον Προσωπικό Κωδικό Ασφαλείας κάθε χρήστη (PIN)

Το σύστημα ενθαρρύνει το χρήστη να αλλάζει τον κωδικό πρόσβασης τακτικά ώστε να διασφαλίζεται η πιθανότητα γνωστοποίησής του σε άλλον χρήστη κατά λάθος. Εάν ο κωδικός εισαχθεί 3 φορές λάθος στην εισαγωγή του Προσωπικού Κωδικού Ασφαλείας σας (PIN), το σύστημα κλειδώνει τους κωδικούς και απαγορεύει την πρόσβαση στην υπηρεσία web-banking.

Για ορισμένες συναλλαγές ή κινήσεις το σύστημα απαιτεί την επαλήθευση της ταυτότητας του χρήστη με δύο παράγοντες (two-factor authentication). Ο δεύτερος παράγοντας είναι ο κωδικός extraPIN, που παράγει η συσκευή extraPIN generator ή που λαμβάνετε με SMS στο κινητό. Ο κωδικός extraPIN είναι ένα one-time password, που ο χρήστης πρέπει να εισαγάγει ώστε να ολοκληρωθεί η συναλλαγή. Οι κωδικοί extraPIN χρειάζεται να εισαχθούν στο σύστημα στις ακόλουθες περιπτώσεις:

- Μαζικές συναλλαγές, όπως μισθοδοσία, εμβάσματα ή άλλες πληρωμές
- Μελλοντικές και επαναλαμβανόμενες πληρωμές, ανεξαρτήτως ποσού
- Μεταφορές προς τρίτους στην ίδια τράπεζα
- Εμβάσματα
- Πληρωμές πιστωτικών καρτών άλλων τραπεζών
- Διαχείριση αιτήσεων

Επιπλέον, τα συστήματα Firewall και η προστασία προσωπικών δεδομένων που παρέχουν οι τράπεζες διασφαλίζουν ακόμα περισσότερο τις συναλλαγές.

6 Ασφαλιστικά προϊόντα και υπηρεσίες για επιχειρήσεις και εμπόρους

Οι τράπεζες σήμερα παρέχουν ένα πλήθος ασφαλιστικών προϊόντων για το αυτοκίνητο, την ασφάλιση ζωής, ασφάλιση για ιατροφαρμακευτική περίθαλψη, ανικανότητα για εργασία κ.ά. Τα πιο σημαντικά προϊόντα ασφάλισης για έναν επιχειρηματία είναι η ασφάλιση επαγγελματικής στέγης και η αστική ευθύνη, που ακολουθούν αναλυτικά.

6.1 Ασφάλιση επαγγελματικής στέγης

Η ασφάλιση επαγγελματικής στέγης απευθύνεται σε φυσικά και νομικά πρόσωπα, ιδιοκτήτες ή ενοικιαστές. Προσφέρεται σε διάφορα ασφαλιστικά πακέτα με βασικές και προαιρετικές καλύψεις. Ο επιχειρηματίας καλείται να επιλέξει το πακέτο που ταιριάζει στις ανάγκες, τις προτιμήσεις και τον προϋπολογισμό της επιχείρησής του.

6.2 Αστική ευθύνη

Οι περισσότερες τράπεζες παρέχουν ασφαλιστικά προγράμματα αστικής ευθύνης για καταστήματα, γραφεία και εξειδικευμένες επιχειρήσεις σε συνεργασία με ασφαλιστικές εταιρείες. Καλύπτονται όλες ή κάποιες από τις παρακάτω δαπάνες ανάλογα με το ασφαλιστικό συμβόλαιο:

- Σωματικές βλάβες,
- Θάνατος ή υλικές ζημιές για τον ασφαλιζόμενο και τα μέλη που έχει προσθέσει στην ασφάλειά σας όταν έχει την ευθύνη για απρόσμενα γεγονότα στις εγκαταστάσεις της επιχείρησης,
- Βλάβες ή ζημιές σε τρίτους που οφείλονται σε πράξεις ή παραλείψεις του επιχειρηματία κατά την άσκηση της επαγγελματικής δραστηριότητάς του.

Σύνοψη

Στο παρόν βιβλίο παρουσιάστηκαν τα βήματα ώστε να αποκτήσετε τις γνώσεις και να βελτιώσετε τις δεξιότητές σας ώστε να χρησιμοποιήσετε τις σύγχρονες τραπεζικές συναλλαγές στη δική σας επιχείρηση. Οι ενότητες επιλέχθηκαν με τη λογική των βημάτων που θα πρέπει να κάνει ο υποψήφιος επιχειρηματίας, προκειμένου να αναπτύξει τη συνεργασία του με έναν ή περισσότερους τραπεζικούς οργανισμούς. Η επιχειρηματικότητα είναι ένας δρόμος που χρειάζεται πάθος, επιμονή και υπομονή, συνεχή επαγρύπνηση για την εκμετάλλευση νέων ευκαιριών, προσαρμοστικότητα και ετοιμότητα για την επίτευξη αλλαγών όταν χρειάζεται. Οι τράπεζες αποτελούν έναν πολύτιμο συνεργάτη για την επίτευξη των παραπάνω στόχων.

Στην πρώτη ενότητα αναλύθηκαν τα είδη λογαριασμών και βασικές έννοιες για τη χρήση των λογαριασμών αυτών. Επίσης αναλύθηκαν επενδυτικά προϊόντα όπως τα ομόλογα ελληνικού δημοσίου, τα έντοκα γραμμάτια και τα ομόλογα ξένων εκδοτών.

Στη δεύτερη ενότητα αναφέρθηκαν στοιχεία για το «πλαστικό» χρήμα όπως η πιστωτική κάρτα, η χρεωστική κάρτα και η προπληρωμένη που μπορεί να λειτουργεί και σε άυλη μορφή.

Στην τρίτη ενότητα αναλύθηκαν τα προϊόντα χρηματοδότησης των επιχειρήσεων για επενδύσεις, για κεφάλαιο κίνησης και για επενδύσεις μέσω επιδοτούμενων προγραμμάτων.

Στην τέταρτη ενότητα με την παρουσίαση των σύγχρονων υπηρεσιών που παρέχουν οι τράπεζες αναφερθήκαμε στα εμβάσματα, τις υπηρεσίες factoring, leasing και την έκδοση εγγυητικών επιστολών.

Στην πέμπτη ενότητα παρουσιάστηκαν τα βήματα χρήσης web banking και διασαφηνίστηκε το κομμάτι της ασφάλειας των ηλεκτρονικών συναλλαγών.

Στην έκτη ενότητα παρουσιάστηκαν οι πιο συνηθισμένες μορφές ασφαλειών που παρέχουν οι τραπεζικοί οργανισμοί.

Οδηγός για περαιτέρω μελέτη

Γκαγκάτσιος, Ι. (2011). *Καινοτομία–Επιχειρηματικότητα–Επιχειρήσεις*. Αθήνα: Κέντρα Διαβίου Μάθησης.

Το βιβλίο αυτό είναι γραμμένο για ενήλικες στο πλαίσιο των Κέντρων Εκπαίδευσης Ενηλίκων. Στο βιβλίο αυτό θα βρείτε κάποιες έννοιες που μελετήσατε και στον παρόντα τόμο με αρκετά παραδείγματα και ασκήσεις.

Καρδακάρης, Κ.(2008). *Τεχνική των Συναλλαγών*. Έλλην.

Στο βιβλίο του κ. Καρδακάρη Τεχνική των Συναλλαγών αναλύονται βασικές συναλλαγές που πραγματοποιούνται κατά την εμπορική διαδικασία.

Βιβλιογραφία

Ελληνόγλωσση

- Αρτίκης, Γ. (2001). *Χρηματοοικονομική Διοίκηση-Αποφάσεις Χρηματοδοτήσεων*. Interbooks.
- Γκότσης, Χ. (2007). *Τεχνολογικές Εφαρμογές στη Λειτουργία των Τραπεζών*. Σταμούλη.
- Ιωαννίδης, Στ. (2001). *Επιχείρηση και επιχειρηματικότητα*. Παπαζήση.
- Καραγιάννης, Α. (1999). *Επιχειρηματικότητα και Οικονομία*. Interbooks.
- Σερελέα, Γ. (1997). *Στοιχεία Εμπορικού Δικαίου*. Αθήνα: Σύγχρονη Εκδοτική.

Ιστοσελίδες (επίσκεψη τον Σεπτέμβριο, 2013)

- Γενική Γραμματεία Πληροφοριακών Συστημάτων (2013). Διαθέσιμη online στο www.gsis.gr.
- Εθνική Τράπεζα (2013). Διαθέσιμη online στο www.nbg.gr.
- Εθνική Συνομοσπονδία Ελληνικού Εμπορίου (2013). Διαθέσιμη online στο www.esee.gr.
- Εθνικό Στρατηγικό Πλαίσιο Αναφοράς (2013). Διαθέσιμη online στο www.espa.gr.
- Εθνικό Ταμείο Επιχειρηματικότητας και Ανάπτυξης (2013). Διαθέσιμη online στο www.etean.gr.
- Ελληνική Ένωση Τραπεζών (2013). Διαθέσιμη online στο www.hba.gr.
- Ελληνική Εταιρεία Διοίκησης Επιχειρήσεων (2013). Διαθέσιμη online στο www.eede.gr.
- Ένωση Ελληνικών Εταιρειών Επιχειρηματικών Κεφαλαίων (2013). Διαθέσιμη online στο www.hvca.gr.
- Εξέλιξη-Κέντρο Βιώσιμης Επιχειρηματικότητας (2013). Διαθέσιμη online στο www.excelixi.org.
- ΕΠΑΝ II. Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Ανταγωνιστικότητα και Επιχειρηματικότητα. Διαθέσιμη online στο www.antagonistikotita.gr.
- Επενδυτικός Νόμος (2013). Διαθέσιμη online στο www.ependyseis.gr.
- Επιχειρώ (2013). Διαθέσιμη online στο www.epixeiro.gr.
- Οργανισμός Απασχόλησης Εργατικού Δυναμικού (2013). Διαθέσιμη online στο www.oaed.gr.
- Ταμείο Ανάπτυξης Νέας Οικονομίας (2013). Διαθέσιμη online στο www.taneo.gr.
- Τράπεζα Πειραιώς. (2013). Διαθέσιμη online στο www.piraeusbank.gr.

- Τράπεζα Αlpha. (2013). Διαθέσιμη online στο www.alpha.gr.
- Υπουργείο Οικονομικών (2013). Διαθέσιμη online στο www.minfin.gr.
- Υπουργείο Ανάπτυξης και Ανταγωνιστικότητας (2013). Διαθέσιμη online στο www.yroian.gr.
- Υπουργείο Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλειας και Πρόνοιας (2013). Διαθέσιμη online στο www.yrakr.gr.

Σχόλια για τις δραστηριότητες

Οι δραστηριότητες αυτού του βιβλίου έχουν σχεδιαστεί ώστε να ενθαρρύνουν τους εκπαιδευόμενους να εργαστούν μόνοι τους ή σε ομάδες ώστε να εφαρμόζουν τα όσα αναφέρονται σε κάθε ενότητα, βελτιώνοντας δεξιότητες όπως η επικοινωνία, η κριτική σκέψη, η αριθμητική αποτύπωση και η σύνθεση των ιδεών τους. Στις δραστηριότητες αυτές δεν υπάρχει σωστή ή λάθος απάντηση γιατί ο κάθε εκπαιδευόμενος αναπτύσσει την κριτική του ικανότητα ώστε να μάθει να επιλέγει τα κατάλληλα τραπεζικά προϊόντα ή υπηρεσίες ανάλογα με τη δραστηριότητα της επιχείρησής του ή τους στόχους του.